

# EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhados petitor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt. minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Eperjesen, Pó-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet.  
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

## Házi-tűzhely védelme.

A huszadik század a szociális intézmények korszaka. Minden világrészben szociális törekvések törnek elő; ha nem is egyforma mértékben, de már láthatjuk mindenütt csiráját e törekvéseknek, melyek az elnyomott szegény osztály, a munkás-osztály, a kisemberek felsegítésére, védelmére irányulnak.

Eme humánus törekvések elől Magyarország sem térhet ki. De sajnos, hazánkban még nem igen találunk számbavehető szociális intézményeket, melyek a kisemberek, a szegény osztály sorsán javítottak volna. Ha van is egy-két, a nép jogait védő szociális intézményünk, azok alamizna-számba mennek; holott éppen nekünk, magyaroknak van nagy szükségünk szociális reformokra, mert hiszen csak egy maroknyi nemzet vagyunk és e maroknyi nemzet is fogy napról-napra. Nagyon nehéz a kisemberek megélhetési viszonya nálunk; a minék meg is van a természetes következménye. A kivándorlási statisztika holt számadatai elszomorító képet nyújtanak erre vonatkozólag.

De szükség van szociális reformokra azért is, hogy meggátoljuk a téves szociálizmus terjedését, mely hazánkban termékeny talajra talált. Hisz tíz év előtt csak hírből ismertük a szociálizmust — ma már szemtől-szembe kell látnunk e tannak vészes következményeit, ma már a nép ezrei és ezrei vallják e tant, melynek segítségével akarnak sorsukon javítani.

A társadalomnak, a hatóságoknak, a kormányoknak vállaltva kell szociális bajaink megszüntetésére hatni okos, céltudatos, humánus törekvésekkel, intézményekkel, törvényekkel.

Azért hát örömmel üdvözljük Szabadka városát, mely a kisgazdák védelmére a *homstaid*

(házi-tűzhely védelme) intézmény létesítésének törvénybeiktatása érdekében országos mozgalmat indít.

A *homstaid* nem új intézmény. Északamerikában, az Egyesült-Államokban már régen életbelépett s törvénybe iktatott. Lényege abban áll, hogy a kisemberek háza, földje, követelése, házi-bútora, műhelye ki vannak véve a végrehajtás alól.

És itt valóban szociális missziót teljesít a *homstaid*-intézmény.

Szabadka városát e törekvésért dicséret illeti; de ha közelebbről vizsgáljuk az indítványt, menten egyoldalul fogjuk találni, a mennyiben az *csak a kisgazdákat* érinti. Hát ez nem is helyes! Nem helyes azért, mert ez által a kisgazdák előnyben, mondhatnám mintegy privilegiumban részesülnének a többi kisemberek, munkások, kisiparosok fölött, a kiknek helyzete sem különb, talán rosszabb az övéknél; de nem helyes ez továbbá azért, mert ez által a társadalom mintegy megtagoltatnék, — már pedig lehetetlen ezen ország társadalmát földművelő és nem-földművelő népre osztani. Nem helyes ez intézmény létesítése specialiter a kisgazdákra vonatkozólag végül azért sem, mert egyszerre a hitelügyet zavarná meg. A kisgazdák ennél fogva hitelhez sem juthatnának, ha földjük ki van véve a végrehajtás alól.

Azért itt roppant óvatosan kell eljárni. Lassan, fokozatosan kell az intézményt létesíteni. Számolni kell azokkal a körülményekkel, melyek annak megvalósítására gátlólag, rosszalólag hatnak; éppen ezért feltétlenül szükséges ezen körülményekhez való alkalmazkodás. De másrészt feltétlenül megkívánatik, hogy a házi-tűzhely védelme (*homstaid*)

ne csupán a kisgazdákra, hanem a többi kisemberekre is, munkásokra, kisiparosokra és egyéb kisebb existenciákra is kiterjesztve legyen. E nélkül meddő, sikertelen lesz minden törekvés! Találni kell egy «modus vivendi»-t arra nézve, hogy a többi kisembereknél milyen tárgyak vonassanak ki a végrehajtás alól.

A házi-tűzhely védelmének az összes kisemberekre való alkalmazása, illetőleg törvénybe iktatása gazdasági előnnyel járhat, míg annak a kisemberek csupán egyik ágazatára való alkalmazása, megbontván az egyensúlyt, harmóniát — gazdasági, társadalmi, esetleg politikai összeütközést is szülhet. Azért hát jó lesz óvatosan és okosan eljárni ez üdvös szociális reform keresztülvitelénél!

## HIREK.

\* Gör. kath. egyházmegyei hírek. *Concursus*. Az eperjesi egyházmegye papnövendékei közé fölvétetni óhajtó, utolsó iskolai évi bizonyítvánnyal ellátott és legalább is a gimn. VI. osztályát végzett ifjak fölvételi vizsgálatának napjára dr. Vályi János püspök f. é. július 1-ő napját tűzte ki, melyen a pályázóknak személyesen kell megjelenniök, okmányaikat azonban már a megelőző napon a püspöki irodába kell beadniök. — *Kanortantói kinevezések*. Durkoth István pichneyi k. tanító át lett helyezve Repejőre h. k. tanítóul; Csizsárik János hradiszközi k. tanító az üresedésben levő fulyáni k. tanítói állomásra nevezetett ki, s az így megüresedett hradiszközi k. tanítói állomásra f. é. június 20-ikáig pályázatot hirdettek. — *Pályázat*. A sumjáci g. k. tanítói állomásra, melynek átlagos évi jövedelme készpénzben 1235 korona, bele nem véve a föld jövedelmét, pályázatot hirdettek Pályáznai óhajtok folyamodványaikat kellően felszerelve, f. é. június 20-ikáig a püspöki irodába nyújtsák be.

\* Eljegyzés. Dr. Legesa János eljegyezte Korinkó Ilonát Satoraljaiújhelyen.

## AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

### A FEHÉR ANGYAL.

— NOVELLA. —

ÍRATA: CSÉHOSZY GUSZTÁV.

Bevezetés.

Gidóvárott, egy vidéki kis városban, egyszer csak arra a híre ébredtek föl az úri családok, hogy Gerendi Ákos, a «Gidóvári Lapok» szerkesztője, egy kedves, vidám, szeretetreméltó fiatal ember, eltűnt... senki sem tudja, hová lett?...

Pénzzavarok nem idéhették elő ezt a katasztrófát, mert Gerendi nem tartozott senkinek, lapját pedig a legjobb rendben hagyta.

Semmi deficít, semmi sikkasztás, semmi váratlan szerencsétlenség: váltó-jóállás, vagy más efféle — és mégis eltűnt.

Magának a segédszerkesztőnek is csak annyi tudomása volt az egészről, hogy eltűnése előtt való estén principális ünnepiesen kijelölte utódául s átadott neki s a kiadónak mindent pontosan az utolsó fillérig s a legkisebb kézirat darabkáig.

Azt mondta, hogy hirtelen el kell utaznia.

Az első napokban találgatták: hová lett?

Talán öngyilkosság? vagy valami szerencsétlen szerelem? vagy haupttreffer?...

Mikor Theodora meghallotta, hogy török a fejüket rajta, nagyot nevetett s így szólt:

— Radegundba ment. Egy kis reumája van.

— De nagysád, azt csak megtudtuk volna mi is! — jegyzék meg rá az ifjú szerkesztő barátai.

— Nos, az nem az én gondom. Nekem maga mondta, hogy Radegundba megy, el is jött búcsúzni hozzánk. Az egész eltűnés tehát csak hat hétre szól. Ezt mondta Theodora.

Theodora pedig a legszebb leány volt a városban, és Ákos volt legrégebb barátja és leghívebb lovagja.

Theodora atyja Kund Ottó nyugalmazott ezredes volt. Csehországból szakadt be hozzánk s itt vett birtokot felesége örökségéből. Mire Theodora fölsérdült, az ezredes úr elverte minden vagyonát s penziójára szorult. Ekkor költöztek Gidóvárra Gerendi Ákos velük jött a városba, mert az ezredes fiának nevelője volt s Theodorát is tanította.

Gidóvárott az ezredes elbocsátotta fia nevelőjét, mert nem telt már neki ilyesmire. Gerendi Ákos átvette a bukóféliben levő helybeli hírlapot, talpra állította a vállalatot s magának is jó nevet szerzett. Kundéknál pedig ezentúl is mindennapos volt. Megszokták már áldozatrakész buzgóságát és szeretetreméltó egyéniségét.

Theodora nyilatkozata tehát, hogy Gerendi Radegundba ment, nagyon illetékesnek látszott. Azonban mikor egy jó pajtása levelet irt neki oda, levele ezzel a fölirással jött vissza: «nicht zu finden».

Tehát nincs Radegundban.

Theodora vállalt vont rá:

— Istenem, hisz annyi fürdő van! Hát mást gondolt útközben. Hogy aggódnak önök! Mindössze

négy-öt hétig lesz távol. Ezt bizonyosan tudora, mert maga mondta nálunk.

Theodora szavát el kellett hinnök.

Azonban elmúlt öt-hat hét, elmúlt egy pár hónap és Gerendi Ákos mégsem jött haza.

A harmadik hónap elején a «Gidóvári Lapok» szerkesztője egy kézirat-csomót kapott. Egy idegen ember tette le a szerkesztő asztalára ezekkel a szavakkal: «A ki küldi, az meghalt». Ezzel távozott.

A mint a szerkesztő a csomagot fölbontotta, megismerte Gerendi irását. Sietett a dolgozatot lapjában közölni; nagy reklám volt az neki.

Az eltűnt ifjú hagyományát mohón olvasták ismerősei, de kevesen értették meg, annál kevesebben érezték át.

Valami fantasztikus, félig útirajz-, félig naplóféle mű volt az, tele gúnynyal és szeszélyes melabús ábránddal.

E sorok írója maga is olvasta, de csak emlékezetből közölheti, mert a nevezett lap akkori számait nem szerzte meg, azóta pedig évek multak el s azok a lap-számok alkalmasint rég elpusztultak egytől-egyig.

Megbocsáss tehát szíves Olvasóm, ha Gerendi Ákos érdekes művét csak úgy nagyjából közlöm; töredék volt ugyan eredetiben is, de sokkal szebb, érdekesebb, mint ez a gyarló, hiányos másolat.

Légy elnézéssel irántam nyolcas Olvasóm!

Gerendi Ákos útnaplója.

Midőn Gidóvárról elutaztam, senki sem tudta, hogy örökre elhagytam.

\* **Hymen.** *Kézarszky Frigyes* és dr. *Glatz Árpád* jegyesek, Szepes-Váralja — Ó-Becse.

\* **Esküvő.** *Bódi Ella*, a debreczeni színház volt operanékesnője — ki legutóbb Széchenyi-körünk zene-estélyén gyönyörű hangjával nekünk is oly sok élvezetet szerzett — jun. 2-ikán lép házasságra dr. *Balkányi Emil* debreczeni orvossal.

\* **Gyászír.** Súlyos veszteség érte *Dessewffy Marcell* és családját, *Dessewffy Saroltának*, az eperjesi «Stefánia»-intézet növendékének váratlan elhúnytával. A gyászestéről a mélyen süjtött család a következő gyászjelentést adta ki: „Csernek és tarkeői *Dessewffy Marcell* és neje szül. úszfalvi és mocsolyai *Úsz Irma*, a saját és gyermekeik: *Ilona*, *Sándor*, *Béla*, valamint számos rokonaiak nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelentik forrón szeretett gyermekük, illetve a legjobb testvérnek: *cserneki és tarkeői Dessewffy Saroltának* f. é. május 25-ikén esti 8 $\frac{1}{2}$  órakerületének 16. évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai május 27-ikén d. u. 4 órakerületében Eperjesen a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és az eperjesi kath. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Lelki-üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 28-ikán délelőtt 9 órakerületében fog Hétháron és Eperjesen a plébániai főtemplomban az egkek Urának bemutatni. Eperjesen, 1901. május 26-ikán. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

\* **Városi képviselőtestületi tagok választása.** Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete május 29-ikén választotta meg a képviselőtestületnek most kilépett s választás alá eső huszonhat tagja helyére az új városi képviselőtestületi tagokat. Lapunk multszámának vezető-cikkében foglalkoztunk a városatyák választásának kérdésével s nem ok nélkül hívtuk fel városunk *összes* polgárságának figyelmét arra, hogy melegen érdeklődjék a választás iránt s ne viseltesék közönyvel a nagyfontosságú ügygel szemben. Sajnos, ez a figyelmeztetésünk igen egyoldalúan méltányoltott, a mint azt az eredmény legszembetűnőbb bizonyítja. Távolról sem akarjuk ezáltal a megválasztottak egyéniségét s arvalóságát bírálat tárgyává tenni már csak azért sem, mert felvilágosodott gondolkodású embernek nem lehet más nézete, mint az, hogy Eperjes városi képviselőtestületében a társadalom megannyi, különböző hivatású s felfogású elemeinek arányosan kell bennfoglalhatnia. Viszont azonban a választók csupán egyes köreinek melegebb érdeklődése, ellenben pl. a lateiner-osztálynak nemtörődősége, közönye, széthúzó viselkedése azt eredményezi, hogy olyan időkben, a mikor igen fontos közérdekű ügyek állítanak, a társadalmi élet nagyon is aravaló, sőt nélkülözhetetlen munkáit az ilyen tömeges választásoknál tömegesen elveszítjük. Nagy kára ez a közérdeknek, mely legalább is épp olyan mértékben szorul az ő közreműködésükre, mint a milyen kitüntetésnek vehető az, ha a választók bizalmukkal megtszítelik őket. Ha ez alkalommal régi kipróbált, becses erőnek elvesztésével kár érte a közérdeket, első sorban, de nem kizárólag a választók különböző körei között aránytalanul megoszló érdeklődésnek tudható ez be. A választás végeredménye a következő:

*Kiléptek* a képviselőtestületből huszonhatan, és pedig: *Divald Lajos*, *Dóbiás Ede*, *Kobilicz Frigyes*, *Linkesch Károly*, *Ferdinók Béla*, *Mittermann István*, *Palugyay Gusztáv*, *Semsey Adolf*, *Zavatzky Szilárd*, *Balpataky Imre*, *Bünger Antal*, *Dobay Árpád*, *Fest Tivadar*, *Grieger Tivadar*, *Grúz László*, *dr. Horváth Ödön*, *Kamenyitzky András*, *dr. Munk Henrik*, *Oszvald Károly*, *Pletényi Endre*, *Stancel Béla*, *Sitányi Lajos*, *Urbán Miklós*, *Thrór Gyula*. Ezenkívül még egy hely — *Szinyei Merse Istvánnak* máj. előzőleg történt lemondása folytán — üresedett meg. A kilépett tagok helyébe megválasztottak: a felső-kerületben *rendes-tagokká*: *Pletényi Endre*, *Grieger Tivadar*, *Dessewffy Ferencz*, *Dobay Árpád*, *Molitorisz István*, *Libay Miklós*, *dr. Rosenberg Mór*, *Dienes Lajos*, *Grosz Náthán*, *Próner Károly*, *Gál András*, *Füller János*, *Hamborszky Bertalan*, *Lefkovics Mór*; *pótagokká*: *Schwarz Ede*, *Csarnoguszký Alajos*, *Klein Izrael*, *Fenyus János*, *Lipták Ambrus*, *Brestyenzky György*. Az alsó-kerületben megválasztottak *rendes-tagokká*: *Dóbiás Ede*, *dr. Propper Adolf*, *Semsey Adolf*, *Mattyasovszky György*, *dr. Petrik Igor*, *Kampauer Adolf*, *Verdon László*, *Buday János*, *Székely Pál*, *Fekete Imre*, *Fekt Ferencz* és *dr. Sonnenschein Simon*; *pótagokká*: *Tuhrinszky Károly*, *Bodnár Győző*, *Horváth András*, *Grúz László*, *Bodnár András* és *Hrabcsák Géza*. A felső-kerületben a szavazatszedőbizottság elnöke *Villecz Kamil*, az alsó-kerületben *Klefner Gyula* volt.

\* **Bethlen—Vörösmarty-emlékünnepe.** A hazafiú kegyelet nemzeti géniusunk két nagy nevű képviselőjének dicső emlékét akarja ércszobor által megörökíteni: *Bethlen Gábornak*, a XVII. század politikai és vallás szabadságharcza vezetőjének és *Vörösmarty Mihálynak*, az alvó nemzeti öntudatot varázsütésre felébresztő egyik legnagyobb költőnknek emlékét. Az eperjesi Kollégium jogakadémiájának nemeslelkű polgársága is kivenni óhajtott részét az országosan megindult kegyeletes mozgalomból, s azonkívül, hogy körében gyűjtést rendezett s a hazafias szép czéla jelentékeny összeget gyűjtött össze, május 29-ikén a Kollégium dísztermében, igen szép műsorral, mérsékelt belépti-díj mellett, matinéet is rendezett s ennek tiszta jövedelmét is történelmünk két kiváló jelesének emlékét megörökítendő czéla kívánja fordítani. Az ünnepélyt — melynek rendezésében *Köhler Jenő* joghallgató fáradhatlanul buzgózkodott — a falragaszokon is jelzett napon megtartották s bár a kedvezőtlen időben tartott ünnepen csekély számú közönség vett részt, maga a szépen egybeállított műsor teljesen méltó volt kiváló jelesünk soha el nem múló emlékéhez. A minden pontjában gondos előadott s igen sikerült műsor a következő volt: 1. «Kossuth-induló.» Játszta az alkalmi jogász-zenekar. 2. Megnyitó-beszéd. *Irta Köhler Jenő* joghallgató. Betegsége miatt előadta *Zsiros Elemér* joghallgató. 3. «Bethlen Gábor emléke.» *Irta Csengey Gusztáv*. Szavalt *Kolozsváry Kiss Lajos* joghallgató. 4. «Kurucz-dalok.» Tilinkon játszta *Lehotzky Márton*, zenekísérettel. 5. Részlet *Vörösmarty «Marót»* jából. Előadták *Lenorovits Mihály (Marót)* és *Bartmann Simon (Bod)* joghallgatók. 6. «Vörösmarty.» *Irta Koroda Pál*. Szavalt *Weiszler Emil* joghallgató

7. Magyar dalok. Játszta az alkalmi jogász-zenekar. A nagy hatást keltett gyönyörű alkalmi ódának szerzőjét lelkesen és hosszasan megénekelte a hallgatóság; elismerésével adózott az összes közreműködőknek is. A hallgatóság sorában ott láttuk dr. *Bárdossy Jenő* főispánt nejevel, *Tahy József* alispánt, a kollégiumi tanári-kart stb.

Ez ünnepély alkalmával a következők sziveskedtek felülfizetni: *Dr. Bárdossy Jenő* 8 kor., *dr. Horváth Ödön* 10 kor., *Tahy József* 1 kor., *Vitelky Aladár* 10 kor., *dr. Mikler Károly* 3 kor., *Schulek Gusztáv* 2 kor., *dr. Szlávik Mátyás* 1 kor., *Krayzell Aladár* 2 kor., *Körtvélyessy Béla* 1 kor., *Mayer Endre* 1 kor., *Dessewffy Lajos* 1 korona, *Bartmann Simon* 40 fillér, *K. L. 40 fillér*.

\* **Árammérő-rendszer.** Lapunk mult számában megemlékeztünk arról, miszerint az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság az átalány-rendszer szerinti áramszolgáltatást f. évi július hó 1-jével meg akarja szüntetni s jeleztük azt is, hogy erre a fontos ügyre még visszatérünk. Ezidő szerint még nem fejtjük ki a fenti tervre, annak ügy jogi, mint üzleti oldalára vonatkozó észrevételeinket, miután értesülésünk szerint az eperjesi kereskedők, mint legszámottevőbb fogyasztók, ebben az ügyben testületileg foglaltak állást s az eddigi tárgyalásokból remélhető, hogy a társulat részéről felajánlott engedmény tetemes kiterjesztése folytán a nagyjelentőségű terv módosulni fog.

\* **Vallásos estély.** Az eperjesi ág. hitv. ev. theologiai ifjúsági belmissiói egyesület június 1-sején d. u. 5 órakerületében a Kollégium nagytermében igen szépen sikerült s e tanévben utolsó vallásos estélyét tartotta a következő műsorral: 1. Ének: «Fohász», *Dürnertől*. Énekelte a theol. ifjús. énekkar *Szánik Ernő* énektanár vezetése alatt. 2. Szavalt: «A hetedik árva». *Irta ifj. Pörköly Gyula Szavalt Zeman Jolán*. 3. Felolvasás: «Az oldás és kötés hatalma». *Irta és előadta Jamriska János* theologus. 4. Dialog: «A wormsí kihalgatás». *Irta Devrent «Luther»* cz. drámája nyomán: ifj. *Pörköly Gyula*. Előadták *Sexty Kálmán (Luther)* és *Russ Zoltán (dr. Eck)* theologusok. 5. Ének: «Dicsőség mennyben Istennek». Énekelte a theol. ifjús. énekkar *Szánik Ernő* énektanár vezetése alatt. A közreműködőket a szép számú közönség elismerő tapsokkal tüntette ki.

\* **Váróterem a kis állomáson.** A kassa-oderbergi vasút «Eperjes város» állomása mégis csak kap várótermet. Május 24-ikén volt különvonaton Eperjesen maga a vezérigazgató *Ráth Péter*, a ki behatóan megvizsgálta a nagy forgalmú állomás helyiségeit. Innen Iglóra ment, a hol az internátus ifjúságának az élén *Putsch Tibiás* felügyelő, a tágas helyiségek szép udvarán lelkes beszéddel fogadta. Az ifjúság a Himnuszot énekelte. Örvendünk rajta, hogy az Eperjes városi állomás váróterme a megvalósulás stádiumába jutott.

\* **Az országos tornaversenyen a Kollégium főgünnáziuma is résztvett** 19 tanulóval. Kísérőik *Husz Armin*, *Szutorisz Frigyes*, *Peskó Ödön* és dr. *Wallentinyi Samu* tanárok voltak. A tanulók becsülettel megállották helyüket. Az egész idő alatt példásan viselkedtek magukat minden tekintetben, a mivel a szállásadó intézet igazgatójának elismerését is kivívták. A versenyen

Ismerőseimnek azt mondtam, hogy Radegundba megyek reumas karomat gyógyítani.

Hanem ez nem igaz. A nyilalás, szakgatás inkább a szívemben van.

Mi az oka, hogy örökre elhagytam Gidóvárát, hadd mondjam el nektek egy régi szép mesében.

Egy pár száz évvel ezelőtt történt ez. Akkor az emberek még nagyon ideális természetűek voltak. Könnyebb volt az élet, olesó volt a hús s nem kellett nagy adót fizetni. Megélt az ember a levegőből is. Lehet képzelni, milyen ideális volt a szerelem! Nem tudták még akkor, mi az a jó parthie? Hát még a költő szerelem! Nem szorult az még akkor a «Budapesti vagy az «Eperjesi Lapokra», hogy szerelmét versekben kinyomassa s így imádjotta előtt megszerze a kellő glóriát. Szép holdvilágos estén a kedves lányka ablaka alatt eladolta versét egy szál gitár mellett — ez megtette a hatást.

Hát ebben a régi jó világban történt az, a mit el fogok mondani.

Volt akkor egy kedves szép fehér lányka, valóságos Hófehérke, csupa finomság, csupa gyöngédség; de a milyen hófehér volt, éppen oly hideg volt a szíve is. Ez onnan volt, hogy mikor született, jégbe hűtötték és akkor elfagyott a szíve.

De hát miért cselekedték ezt szegénykével?

Mindjárt elmondom.

Tudni való, hogy az én kis leányom, a kiról mesélek, egy hindu ksatria leánya. Ez nagyon büszke ksatria volt, származását egy hatalmas hindu fejedele-

mit tudta fölvenni. Úgy került be Keletindióból Angliába egy kalkuttai expedícióval.

Tudjátok, hogy a hinduk nagyon szépek, csakhogy olajbarnák, az angolok pedig ha nem is olyan szépek, de mind fehérbőrűek és vörös hajúak. Természetes, hogy a ksatria-család nagyon feltűnő volt a maga olajbarna színével és ezt a hindu úr nagyon restellte; szeretett volna anglizálódni, de senki sem akarta neki elhinni, hogy angol.

Mikor tehát ezt a kis gyermekét várta az anyaloktól (ma már ezek helyett a gólyákat emlegetik), elhozta magának hazájából a leghíresebb kuruzsló bramint, a ki a csodák különféle titkait ismerte, s ezt a híres csodatevőt arra kérte föl, hogy gyermekét változtassa át fehér bőrűvé, hadd indigenálódhassék legalább gyermeke által.

A kuruzsló megtette jó pénzért a csodát; jégbe hűtötte a gyermeket s annak a bőre csakugyan oly finom s oly fehér lett, hogy nem volt párja egész Angliában. És ez a fehér bőr annál inkább illett hozzá, mert leány volt.

Csakhogy nem volt köszönet a csodában.

A hindu doktor vagy nagyon is buzgó volt a maga hókusz-pókuszában, vagy a mütét közben elfelejtett valamit, elég az hozzá — a mint mondtam is — elfagyott a szíve. A jó anya csak később vette ezt észre. A lányka igen szépen fejlődött, csakhogy hideg maradt, mint a jég.

Már most azért kellett doktor után látni, hogy szívét gyógytassák. Ez pedig nem ment oly könnyen, mint ma. Doktorok nem voltak oly bőviben,

mint mi vagyunk, hírlapok sem voltak, hogy az apró hirdetésekhez lehessen fordulni.

Egyszer, mikor a szülők éppen ezen a bajon tanakodtak, egy vándor hegedős köszöntött be hozzájuk, ki meghallván a bajt, így szólott:

— Ha befogadtok házatokba, meggyógyítom a leány szívet. Messze tengeren túl van egy szép ország, abban van egy tündérbert, a tündérbertben van egy csodamadár, az a madár oly szépen tud énekelni, hogy a ki meghallja, ha halálos beteg is, meggyógyul tőle.

— És te elhozod nekünk azt a csodamadarat? — kérde az anya.

— Azt nem tehetem, mert azt az ország királya őrzi. Abban az országban csak az lehet király, a kié az a csodamadár. Az tehát idegen ember kezébe nem kerülhet. De vándorlásaim közben megismerkedtem egy varázslóval, az megtanított a madár hangjára; én tehát éppen úgy tudok énekelni, mint az a csodamadár. Ha kívánjátok, megtarthatjuk a próbát.

Az anya hívására bejött a szép fehér leány és a vándor hegedős elkezdett énekelni. És íme, a csoda megtörtént: a fehér leány szíve elkezdett repesni örömben, a fagy fölengedett benne, átmelegedett, szép szemébe forró könnyek szöktek fel és végig gördültek rózsaszínben hajnaló arczán...

A jó anya hálát adott az Istennek, hogy azt a vándor hegedóst házukba vezette; ott marasztotta s ellátta minden jóval. Miután az első próba ilyen szépen sikerült, reménye volt ahhoz, hogy a hegedős éneke teljesen kigyógyítja bajából leányát.

A hegedős hozzá is fogott az orvosláshoz, de az nem

is kitétek magukért. Úgyes és szép szertornázásukért nagyon megdicsérte őket a két versenybíró (Blaho Ede és dr. Morvay Győző); a futásban egyikük: *Fanisch Tivadar* V. o. tanuló ezüst-érmel, másikuk: *Neumann Simon* VII. o. tanuló bronzérmel nyert. Azonban legjobban kitüntették magukat a *füleslabda*-versenyben, a hol a békéscsabai főgimn. csapatával állottak szemben. A győzelem a Kollégiumé volt, mert a játékversenye ideje alatt a Kollégium csapata háromszor hajította át a labdát az ellenség kapuján, míg a békéscsabaiak csak kétszer. Mint utólagosan értesülünk, az összetett-versenyben is nyer az intézet elismerő oklevelet.

\* **Az eperjesi kir. kath. főgimnázium ifjúsága** is résztvett a pünkösdi országos ifjúsági tornaversenyben. Ifjaink már május 24-ikén délelőtt indultak nagy útra, a melyről azzal a nyugodt meggyőződéssel térhettek vissza, hogy a jelenvolt 100 középiskola között ötödik helyen állottak testi derékség tekintetében. Az ünnep lefolyását a budapesti napilapok részletesen követték, itt inkább csak a bennünket érdeklőkre terjeszkedhetünk ki. Első napon az általános számokban való részvétel után következtek az egyéni és csapatversenyek. Elismerés illette itt először is intézetünk buzogányos-csapatát. Az erre következett futásban kevesebb szerencsénk volt: három jó futónk letört, kettő még itthon, egy pedig a versenypályán, úgy, hogy csakis *Znakovszky Miklós* VI. o. tanuló jöhetett részünkről komolyan számba Várakozásainknak meg is felelt. Futása bámulatba ejtett mindenkit; a 100 métert ugyanis 6—7 méterrel nyerte meg többi, szintén jó futó társai között. Berzeviczy Albert dr. úr, a versenybíró elnöke, rögtön magához hívatta és a miniszter úrnak is bemutatta. A legnehezebb próba azonban csak ezután következett: a magasugrás és súlydobás távolba ( $7\frac{1}{4}$  kg.-mal), mint összetett verseny. A versenyre minden intézet 10—10 tanulóval való csapatot állított s ezek jobb- és balkezes összes dobásairak átlaga centiméterekben kifejezést magasugrásukhoz adta az eredményt. Nagy küzdelem fejlődött ki itten a közökt. minisztérium részéről felajánlott selyemzslóért (vándordíj). Eperjesre egyáltalán senki sem számított, annál nagyobb volt a meglepetés, a mikor nyilvánvalóvá lett, hogy a győztes Szabadka mögött Debreczen, Szarvas és Igló után mi következünk, a «krumplit evő tótok», 9412 ponttal. Pedig ha szerencsétlenség nem üldözi csapatunknak két legkiválóbb tagját, kik részben az érettségi-vizsgálatok miatt, részben gyengélkedésük miatt itthon rekedtek, még nagyobb meglepetésben is részesítettük volna a fővárosiakat, a kik öt vidéki intézet után csak a hatodik helyre bírtak jutni híres V. ker. reáliskolájukkal. Itt még az ítékezésre nézve azt jegyezhetjük meg, hogy módja nem volt egészen alapos. Az egynemű intézetek ugyanis együtt versenyeztek s így történt, hogy mi az 53 főgimnázium között 9412 ponttal kevesebbet értünk, mint a reáliskolák között első budapesti V. ker. reál 9337 ponttal! Jövőre ilyesemből bizonyára okulni fog minden rendezőség. Másnap két második helyet sikerült kapnunk a rúdmaszásban, s holtversenyben végeztünk Debreczennel a füleslabdában. Ez utóbbi versenyt a többi, füleslabdában versenyzőkhöz képest

egy hasonlatokban utazó barátunk titánok küzdelmének nevezte el. A versenyre való számos jelentkezés miatt ugyanis a pályát 60—20 méterre szabták, úgy, hogy első dobásunk saját kapunk előtt 10 méterről majdnem beesett a debreczeniekébe s a másodikra kaput is nyertünk. Két részűs dobás azonban két ízben is kapúhoz juttatta őket. A mieink erre, hogy «Eperjes» hírnevén csorba ne essék, nagy tüzzel fogtak a munkához és 3:3 aránnyal végeztek. Tekintve azonban, hogy intézetünk tanulóinak száma kisebb, a győztesek mi vagyunk. Így tehát egy jutalommal, 3 ezüst- és 10 bronz-éremmel s 3 oklevéllel számolhatunk be, mint szemmel látható eredményről. A kirándulás magában is igen tanulságos volt. Megnéztük az összes két nap alatt láthatókat, t. i. szombaton és kedden. Voltunk a földalatti villamoson, a Dorottya-utcán és a Lánchídon átmenve, Budán a kir. palotában, láttuk a honvédszobrot, a Mátyás-templomot s élveztük a Császárfürdő uszodáját. Majd hajón az új országházhoz mentünk. Első állatkerti kirándulásunkat elmosta az eső. Láttuk a Nápoly-körképet, a Nemzeti Múzeumot, voltunk az Uránia «Táncz» előadásán, a Műcsarnokban, a Kereskedelmi-, az Iparcsarnokban s befejezésül újra az állatkertben s a liget egyéb «nevezetességei»-ben. Tekintve a csekély költséget, a mibe egy fiúnak kirándulása került, átlag 16 korona, aránytalanul sok testi-lelki élvezetben volt része mindenkinek s örömmel gondol vissza minden résztvevő a szép s dicsőséges napokra.

\* **Kirándulás a Dunajecz völgyébe.** A kollégiumi főgimnázium VII. osztályának egy csoportja *Perényi Vilmos* osztálytanáruk vezetése alatt a festői szépségekben gazdag, vadregényes Dunajecz völgyét látogatták meg f. hó 27. és 28-ikán. Ünnepe másnapján reggel 6 órakor kelt útra a kis csapat és a vasúttal Lubotin állomásáig eljutván, innen szekéren folytatta útját. Hét órai fárasztó kocsiutazás után, a záportól verve, bőrig ázva, érkeztek délután 4 órakor Korona-hegy fürdőbe. Itt azután bő kárpótlást kaptak a kiállott fáradalmakért. Méltóságos dr. Vályi János gör. kath. püspök úr szíves figyelméből az ifjúságot itt gazdag ebéd várta, a melynek elköltésénél az éhes csapat gyakran eltette az ifjúság barátját, az igaz magyar főurat. A közeli Vöröskloster romjainak, a hóval borított Magas-Tátra és a vadul száguldozó Dunajecz szemlése magában is elegendő lett volna e napra; de a fiatal vér nem nyugszik, és a diákok a vendéglő tánctermében — a fürdőhely megnyitása alkalmából megjelent szép leányok tánczát látva — maguk is kedvet kapván, szintén bemutatták ügyességüket és ugyancsak megforgatták a leányokat, meg a menyecskéket. Másnap már reggel 4 órakor talpon volt a vállalkozó csapat és a primitív tutajokra szállván, lebocsátkoztak a Dunajecz sellőin a lengyel Scauniczáig. Ez az út volt tulajdonképpen a kirándulás célja, és valóban a természet itt pazarul szórta szépségeit. Az elragadtatás és a meghatottság vegyes érzetével érkeztek Scauniczra, hogy a fürdő megszemelelése után ugyanezen úton gyalogszerrel visszatérve Korona-hegy fürdőbe, még három óra hosszág élvezhessék a természet eme páratlan panorámáját. Éppen déli 12 órára, az út utolsó harmadában erős záportól kísérve,

érkeztek vissza Korona-hegy-fürdőre, hogy gyorsan megébédélvén, megkezdhessék a szekéren való visszautazás nehézségét. Szerencsésen el is érték a Lubotinból este 7 óra 30 perczkor induló vonatot s így féltíz óraker, a természet közvetlen szemléléséből merített gazdag tapasztalatokkal és a lélek emelkedett hangulatával tértek haza.

\* **A bártfai m. kir. áll. gimnázium évvégi vizsgálatainak sorrendje.** Junius 17-ikén a vallástanból, — 18-ikán magánvizsgálatok írásbeli része, — 19-ikén szóbeli része. — 20-ikán d. e. I.: termr., számtan, rajz, szépirás; d. u. II.: magy., lat., termr. — 21-ikén d. e. III.: magy., lat., ném., földr.; d. u. IV.: termr., számt., rajz. — 22-ikén d. e. I.: magy., lat., földr.; d. u. II.: földr., számt., rajz, szépirás. — 23-ikán d. u. 5-kor torna- és játékversenye és ének. — 24-ikén d. e. III.: történet, számt., rajz; d. u. IV.: magy., lat., ném., tört. — 26-ikén d. e. helyi régiségek megtekintése, d. u. a fürdői villamos-telep megtekintése. — 29-ikén Te Deum. A vizsgálatok d. e. 8-kor, d. u. 2-kor kezdődnek.

\* **Az esküdtképes egyének alaprajstroma** elkészítettvén, ezen alaprajstrom; a polgármesteri hivatalban közszemlére tétetett ki s azt junius 15-ikéig mindenki megtekintheti. Ezen alaprajstrom ellen akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasak bejegyzése miatt netán beadandó felszólamlások határidejűl f. évi junius hó 1-jétől 15-ikéig terjedő 15 nap, az ezen felszólamlásokra pedig az észrevételek beadására f. évi junius hó 23-ikéig bezárólag terjedő további 8 nap tűzött ki határidőül. A felszólamlások vagy észrevételek mindenkor a polgármesternél nyújtandók be, avagy esetleg ott szóval is megtehetők.

\* **Városi képviselők választása Bártfán.** F. hó 29-ikén Bártfán — mint tudósítónk írja — mozgalmas nap volt. Ekkor történt a 12 rendes- és 3 póttagnak beválasztása a városi képviselőtestületbe. A választás élénkségére a küszöbön álló tisztújítás szolgált ingerül. Mindenki szeretett volna valahogyan a választmányba belekerülni s a kinek csak egy kis népszerűsége volt, pártot iparkodott szervezni. A választás reggel 8 órakor a városháza termében kezdődött s tartott megszakítás nélkül egész esti 9 óráig. Összes szavazó volt 342, melyből beadatott 273 szavazat. Megválasztottak rendestagokul: Korányi Antal 270, Exner Ernő 265, Szlabey Mátyás 244, Zelmanovics Mór 209, Szaukulics László 219, Veszter Géza 199, Fortgang Iszák 175, Zámbozszy István 154, Harsági Tivadar 149, Kanarik Illés 149, Selteneich Dávid 142 és Klein Nándor 138 szavazattal. Póttagok lettek: dr. Kanarik Jakab 203, Mosánszky Béla 178 és Fussl Lipót 125 szavazattal.

\* **Lőcse város képviselőtestülete** legutóbbi rendes közgyűlést tartott Bojársky Béla polgármester elnöke mellett. A gyűlésnek egyik érdekes tárgyát képezte a budapesti általános aerogén-gáz részvénytársaságnak ajánlata a város közvilágítása tárgyában. A részvénytársaság hajlandó 40 éves concessió mellett a gázművet, az összes vezetékeket, utcai lámpákat évi 4800 korona átalány fejében saját költségére kiépíteni és üzemben tartani. A közgyűlés az ajánlatot elvben elfogadta, végleges határozatát a több héten át tartandó próbavilágítástól téve függővé.

sikerült teljesen, mert a csodamadár éneke, mit a lantos a varázslótól tanult el, szellemeket idézett föl, a csodországi szellemeit, — ezek hívták, csalogatták a lánykát, vágyat ébresztettek föl benne a tündérmadár csodamadara után.

Egy napon átölelte a költőt, megcsókolta ajkát, aztán szemébe nézett forrón, szenvedélyesen és így szólt:

— Anyám elmondta nekem, mivel gyógyítóttal meg engemet. Azóta nem hideg a szívem, de fáj, nagyon fáj, érzem, hogy belhalok. Hozd el nekem azt a csodamadarat!

— Az nem lehet! — felelt a hegedős ijedten — az a madár csak királyé lehet.

— Úgy nekem nem kell a te éneked — felelt a leány hidegen — én azé a királyé akarok lenni, a kié a csodamadár.

Így szólt és elfordult tőle. Azontúl szíve ismét hideg és fagyos volt, mint azelőtt. Nagyravágyása megrontotta a gyógyítás hatását.

A szegény hegedős elbúsulva vonult szobájába. Ejjel megjelent álmában a varázsló, elmondta útját, módját, hogy juthat el a tündérmadárba, aztán így szólt:

— Megnyered a csodamadarat, ha a leány holnap, mikor útrakelsz, szívesen fogad és egy virágot tűz szivedre emlékül. Ez a virág lesz talizmánod s addig el nem hervad, míg a csodamadarat el nem éred. De jól jegyezd meg: csak úgy jutsz el oda, ha a leány szívesen fogad s azt a virágot megkapod tőle; ellenkező esetben elfelejted az utat és nem találod meg a csodamadarat soha.

Másnap a vándor hegedős csakugyan útrakelt és

bement a hindu-családdhoz búcsúzni. De a leány nem hozott neki virágot, meg sem jelent előtte, látni sem akarta.

A szegény jó hegedős valami sajátos törzsírászt érzett szívében. Egyszerre elfeledte a tündérmadárhoz vezet őt. Útra kelt mégis. Nem volt már reménye ahhoz, hogy rátalál az útra, de azért elindult reménytelenül is keresni a tündérmadarat. És azóta jár-kel, bujdosik a széles nagy világon és a fehér lányka nem látta többé soha...

Nos kedves ismerőseim, hogy tetszik a mese?

Lám, én is azt a tündérmadarat keresem.

II.

De most hová?

Barkó János barátom levele jutott eszembe, ki a zothmundi lyceum egyik professzora Hivogat magához. Nagyon jó emberem.

Zothmund a Felvidék egyik bányavárosa, fenyvesek alatt, regényes völgyben. Gyerünk ide.

Nem gyors, hanem személykínzó vonattal utaztam. Minden állomásnál megállni, nagyobb állomásokon félórát időzni, tudomásul venni a ki- s behullámzó mindenféle vékony, vastag, fiatal és öreg utazónak fizionómiáját, elszíni egyik szivart a másik után s aközben arról gondolkodni, hogy tulajdonképpen miről is gondolkozzék az ember: ez körülbelül az én utazásom tipikus képe.

Hanem a rikkancsvári állomáson ebbe a tipikus egyformaságba egy speciális epizód ékelte be magát.

Olyan újabb fajta kocsiiban utaztam, melyen végig lehet menni. Minden rekeszben van egy karosszék is

egy kétüléssel szemben. Én a kétüléssel helyen telepedtem le, szemben a magános karosszékekkel. Kívülem még csak egy ember volt a túlsó oldalon s ez az egy is szundikált.

A következő rekeszbe a rikkancsvári állomáson új utasok szálltak be. Valaki a felémnyiló ajtót kinyitotta, benézett, aztán visszahúzódtott, de az ajtót nyitva hagyta. Én tehát beláthattam a szomszéd rekesz egyik oldalára. Ott most két leány ült egymás mellett. Az egyik már hajdon korban volt, a másik 13—14 éves lehetett, egy bájos kis bakfisch. Fekete szeme ragyogott, annál megdöbbenőbb ellentétben volt ezzel hóhéher arca. Ez a finom szép arcz már nemcsak fehér volt, hanem sápadt. Olyannak tűnt fel a kedves bájos lányka, mintha beteg volna; de kedélye legalább nem látszott betegnek, mert a mellette ülővel derülten csevegett. Egyszer véletlenül rám tekintet s megdöbbenve rajtam fejeztette tekintetét.

Hm, ennek a kis bakfischnak talán nem tetszik, hogy nézem? Nos, hát nem nézem tovább.

Elfördítettem tekintetemet az ablak felé s nézegettem a tova-repülő tájat.

Egyszer azonban arra eszmélek föl, hogy a kis bakfisch bejön az én osztályomba, egy tekintetet vetett rám s a túlsó oldalon szundikáló útitársamra, végig-sétált a kis közön, aztán visszament.

Nem jutott eszembe, hogy erről gondoljak valamit; mit is gondolhattam volna? Nagyon is el voltam foglalva magammal; az a sajgó érzés szívémben nemcsak a gondolkozásnak, hanem a képzeletnek is adott elég tárgyat...

\* **A selmeczbányai országos diák-kongresszuson** jogakadémiánk *Dulovics R. Árpád* testületi elnök és *Hrabóczy Béla* testületi alelnök által képviseltette magát. Jogakadémiánk kiküldöttjei fényesen megállták helyüket és erélyesen tiltakoztak a budapesti reakcionáriusok tévelygése ellen. Csatlakozva másik két protestáns főiskola delegátusaihoz, a liberális kolozsvári egyetem kiküldöttjeivel, bátran feltárták a budapesti Egyetemi Kör elítélendő tevékenységét, s nehogy a budapestiek üres fenyegetésnek vegyék a vidéki ifjúság állásfoglalását: az „Egyetemi Lapok”-at megfosztották hivatalos jellegétől. Egyszóval Selmeczbányán — a mint elvárható is volt — győzedelmeskedett az igazi, ifjúságunkhoz méltó szabad-élvűség, és e győzelem nem kis mértékben jogakadémiánk kiküldöttjeinek tulajdonítható.

\* **Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről** szóló 1891. évi XIII. t.-cikk 3. §-a alapján a kereskedelemügyi m. kir. miniszter — a belügyi és földművelésügyi miniszterekkel, illetve a horvát-szlavonalmát bánnal egyetértőleg — hivatali elődje 1892. márc. 5-ikén 14,837. sz. a. kiadott rendeletének II. A. 1. n) pontjához, a következő rendeletet bocsátotta ki: *Robbanékony áruk*nak a szállítási eszközökből való kizárása és hazaszállítása vasárnapokon, valamint Szent István napján egész napon át végezhető. Az idézett rendelet II. A. 4. f) pontjához pedig a következő rendelkezést fűzi: *A kéziszálló-üzletekben* a zálogtárgyak bezálogosítása és kiváltása vasárnapokon déli 12 óráig végezhető. E rendelet a kihirdetés napján lépett érvénybe.

\* **Betörés.** A hétfőről keddre szóló éjjelen betörés volt *Soóvárt Török Mária* és *Toffler Móricz* üzletében. Az ajtók kifeszítésével tudott a betörő az üzletbe behatolni. Az éjjeli őr által észrevéetvén, a betörő Eperjes felé szökött. A tettest a rendőrség nyomozza.

\* **Szabadalmozott viharmentes homlokzat-festéket** épület festéséhez szállít *Kronsteiner Károly* cs. és kir. kizárólag szabadalmozott *homlokzatfesték gyára* Bécs, III., Hauptstrasse 120. Ezen épületfesték úgy szépségénél, alapszínénél, esőben is színtartóságánál és szaporaságánál fogva a legjobb gyártmány. E homlokzatfesték 40 különböző mintában poralakban kgr.-onként 16 krtól feljebb kapható.

\* **A vihar pusztítása Zborón.** Zborón máj. 15-ikén négy embert sújtott agyona a villám. Jankó Gyula zborói birtokos földjén burgonyakapálással foglalkozott 14 napos, a kik a vihar elől hazafelé menekültek. Útközben Jaskula Antal, Hénya Ádám, Pohánka Vincze és Macsák Pál napszámosok egy fa alatt húzódtak meg, hogy a vihar elálltával a végzett napi munkával elszámoljanak. A villám lecsapott a fába és a négy embert agyonsújtotta. Mind a négy ember családosa és több gyermeknek az atyja volt.

\* **Tükör-fény.** Tömerdek megtakarítás érhető czipőinknél, ha olyan fényfém használunk, melynek összetétele, hosszabb használat után sem töri a bőrt. Ilyen fényfém az egész monarchiában általánosan elismert *Fernolendti-féle fényfém*. Kapható mindenütt és *Fernolendti István* cs. k. gyári raktárában, Bécs, I., Schulerstrasse 21. Árjegyzék viszontelárúsítóknak kívánatra portómentesen küldetik.

\* **Szabad-e szatócsnak hideg-ételeket kiszolgáltatni?** Felmerült kételyek eloszlátása végett az egyik keresk. és iparkamara azzal a kérdéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, vajjon a szatócsoknak, a kik italmérsi engedéllyel bírnak, szabad-e az italmérsi helyiségben hideg-ételeket (sajtot, szalonnát) a vendégek által való elfogyasztásra kiszolgáltatni? Erre a miniszter leiratban tudatta a kamarával, hogy azok a szatócsok, kik italmérsi engedéllyel bírnak, a szatócsipar üzletkörébe tartozó élelmiszereket, szatócsiparigazolványuk alapján az üzleti helyiséggel ajtó által összekötött külön kocsmahelyiségben is kiszolgáltathatják.

\* **A magyar stylus.** Művészi és nemzeti érdekből egyaránt igyekeznek újabban magyar stylust teremteni, a sikernek kevés jeleivel találkozhatni azonban e téren, mert a stylusnak szabatos fejlődése megkívánja, hogy a kultúrával együtt fejlődjék, és hirtelen új stylusnak az alakulása teljességgel lehetetlen. A régi stylusok hozzájárultak az épülethez, elemei meg voltak a régi, egyszerűbb kis épületek elemei és mint az épület nőtt szélteben és a magasság felé, a szerint változtak elemei is és úgy nőtt a styl és nagy épületek. De mai kialakult építészetre egyszerre ráadni a magyar stylus új ruháját, igen merésznek látszik, annyival inkább, mert, komolyan véve, a szó szoros értelmében, ezzel a magyar stylussal is alig vagyunk tisztában. A népies, a népnél használatban lévő dolgokon, kisebb tárgyakon, ládákon, ágyakon, csepeken, korszokon található motívumok sokkal kisebbek, hogyszem épület díszül alkalmasak lehetnének. A magyar ház nemzeti jellege kivehető a mi bérházaink óriási arányaiban. Így sem díszítő, sem alkotó elemet nem nyújthat a magyar stylus a már egészen kifejtett épületnek, vagy legalább nem parancsszóra. Az épületben, mint a ruhában a kozmopolitizmus egészen kiölte a nemzeti és egyéni jellegét s a világszerte egy módra épült házaknál már csak igen kis, elenyésző részben lehetne új elemeket alkalmazni Magyarországon különben is alig volt stylus, mely gyökeret verhetett volna Régebbi épületeink mind elpusztultak, alig maradt egy-két emlék. Nagyobb elterjedéssel egy építészeti styl sem dicsekedhetik nálunk Szórványos emlékeink minden stylusnak megőrizték egy-egy hajtását; nyitak itten a csúcsíves építészeti finom kövirágai, faragták itt a román-styl gömbölyűded kőcsipkét és főuraink kastélyain sok helytt ott voltak a roccoco lágyan hintett rózsái. A maga nemében legszebb építészeti emlékün a román-stylú jáki templom, melynek sikerült reprodukcióját találni a *Nagy Képes Világtörténet* 113. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, az V. kötet szerzője dr. Mika Sándor. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 kor., füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod.-Int. Részvénytársaság, Budapest, VIII. ker., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

\* **Jótekonyczélú államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótekonyczélú államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tiszta nyereményeiben következő jótekonyczélú intézmények részesednek: 1. a

vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótekonyczélú egyesület (Budapest, Baross-utca 67.), 3. a Nyitra és vidéki szegény-segélyző keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi «Stefánia»-árvaház, 5. az általános (budapesti) egyetemi segélyegylet, 6. a katolikus munkásnőket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segélyegylete, 8. a Szent-Vitusról nevezett horvát vakok intézete, 9. a budapesti önkéntes mentőegyesület, 10. a budapesti «Fröbel»-nőegyesület a jövedelem egy-egy tízedrészében. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150,000 korona, az összes nyeremények 365,000 koronára rugnak. Sorsjegyek a 2 ftrért kaphatók minden só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal- és dohánytözsdeben. A húzás máj. 6. é. június hó 28-ikán történik.

\* **Könyv a veszélytelen párbajról.** Analizáló költő se tudná a gyöngeségnek rettenetes nyomorúságát megindítóbban leírni, mint az a katonatiszt: *Cseresnyés Zoltán* honvédduszárlőhadnagy, a ki most könyvet írt a kardpárbajról. Nem kodexet, a mely a sértéseket osztályozza, nem szabályzatot, a mely felek, szekundánsok dolgát pontokba foglalja, nem is használati utasítást az úri becsület megvédésére, hanem bölcselkedést az erőről és a gyöngeségről, az erő komédiá-sairól és a gyávaság szegényeiről. Valami különös keveréke ez a könyv a természet-filozófiának és a romantikának, az erkölcsnek és az igazságban való hitnek. Megszólal benne az erő és bebizonyítja, hogy bölcs és igazságos. Hogy az életnek művészete és a szépségnek biztosítéka A naturalizmus rideg kegyetlenséggel magyarázza az erő jogát, ez a jórészt romantikus munka pedig nemes bölcseséggel az erőhöz való kötelességet hirdeti. Legyetek erősek, mert az erő a nyugalom, az erő az életöröm! Nem félni semmitől, senkitől. Az, a ki nem fél, lehet küzdő, lehet ideálista, lehet a meggyőződés embere. *Cseresnyés* főhadnagy nem a párbaj szempontjából hirdeti ezt a tételét, hanem a bölcsesség magasságáról. Érdekesek a könyvnek ama részei is, a melyek párbajbölcséséget tartalmaznak. Ez a szó pedig ne vétessék gúnynak. Van ilyen bölcsesség még a kodex-paragrafusokon kívül is Mert nem pusztán hóbort a páros-viaskodás, hanem ahhoz a társadalomhoz méltó intézmény, a mely elfogadja, sőt megköveteli. Szükséges ott, a hol megvan, mert különben megvetnék az emberek. A könyv előszavában báró Bothmer Jenő huszárszázados azt kérdezi, hogy míg az államok sorsa is támadásnak és védelemnek van kitéve, miért hiányozzék az egyén védekezéséből a párbaj? Ha pedig van és lesz párbaj, olyan okosan, nemesen elmélkedjenek róla, mint *Cseresnyés* főhadnagy a maga könyvében. Azt adta a könyve címének, hogy: «A kardpárbaj veszélytelen kimenetelű és annak eshetőségei». Ne essenek neki az olcsó hősök, ne várják benne az útmutatást a nyugodalmas köteledésre. A krakéler ürességét és veszélytelenségét még úgy kevesen jellemezték, mint a könyv szerzője. Az ember szinte kaczag, a mikor a nagyszájú hős leírását olvassa benne. *Cseresnyés* főhadnagy a párbaj veszélytelenségét a veszedelemtől való nem-félésben látja. Nem a jó vívó az erősebb, hanem az erős ember a jobb vívó. A lelki erő ember. A bátor, a ki a kardot csakis — kardnak tartja. Olyannak, a mely nemcsak arra való, hogy az embert megvágják vele, hanem arra is, hogy az ember a másikat megvágja vele. A bátor ember nem is gondol rá, hogy megvágathatják, mert ez a gondolkodás máris meggyöngíti. A bátor ember egyáltalán nem gondol amolyan mellékkörülményekre, a mikor a becsület lovagias megvédésére vállalkozik. Még arra sem, hogy mit gondolnak róla, ha «bocsánatkéréssel teszi jóvá hibáját, a mely mindenképp a legnagyobb elégtétel». A bátor ember, becsületes ember olyan, a ki «jól tudja, hogy saját becsét mások ítélete sem nem emelheti, sem nem alacsonyíthatja le, azért mindenki irányában méltóságteljes szerénységgel viseltetik». «Még a szélhámos öndicsékvövel szemben is türelmes, és békés türelemmel hallgatja végig a szájhősök bátorságát.» Ebből a néhány szemelvényből megérthető, hogy kit tart a huszárfőhadnagy-szerző erős embernek. És kívánja azt is, hogy a párbaj-segéd ugyancsak komoly, bátor, erős ember legyen. Olyan, a ki csak akkor segítkezik, ha maga is átérzi a sérelmet, vagy az elégtételadás szükségességét. Ne legyen párbajsegéd az, a ki csak formalista, és még kevésbé az, a ki még az sem. A katonai felfogásra hivatkozva szokták a párbajt eltörölhetetlennek mondani. Örvedetes dolog, ha éppen ez a katonai felfogás bölcsnek, emberiesnek, igazságosnak mutatkozik.

Hanem a kis bakfisch újra bejött, behúzta maga után az ajtót, aztán odalépett az én ablakomhoz s kinézett rajta...

El nem tudtam képzelni, mit akar itt? Ablaka neki is volt a maga osztályában, nem volt az elfoglalva, minek jött az enyémbhez?

Ha én valamit nem tudok magamnak megmagyarázni, az engem nyugtalanít, idegessé tesz.

Pedig a jelenetnek még különösebb volt a folytatása. A lányka visszalépett az ablaktól s leült elé a magános karszékre.

Nem nézett rám... Jobb-kezében finom fehér zsebkendő volt, ráhajtotta fejét féloldalt s hosszan elmerengett...

Az ajtó be van téve... a túlsó oldal utazója alszik...

Csak ketten vagyunk...

Lám, milyen kínáló alkalom! Csak egy kis vállalkozó szellem kell hozzá, csak annyi, hogy az embert érdekelje az élet komédiája: ki tudja, nem támadt volna-e kettőnk között olyan regényes beszélgetés, a mit most kedvesen, pikánsul tudnék előadni... Milyen érdekessé tehetném vele magamat!

Elmondjam-e, hogy én mit gondoltam?...

Az a régi história, a jégbehűtött fehér kis lányról...

Az a fehér lányka is fekete ruhában volt akkor, mikor megtörte a szegény hegedős szívét...

Vajjon kit gyászol ez itt velem szembe?...

Annak a fehér lánykának nincs gyász a szívében... vígan üzi a hétköznapok tarka pillangóit, játszva veri az ember szívébe a tört, játszik, «mint macska az egérrel».

Te kis feketeruhás boszorkány, minek ültél ide elélem? mit akarsz? mi jutott eszedbe?...

Nem tudod, hogy velem az élet átka bujdosik?... Nem félsz, hogy megmérgezek vele?...

Menj innen, kis boszorkány, hagyj engem magamra örök bánatommal. Menj, menj, akadsz még fogékonyabb fizikókra... Nagy a világ, elég bolondja van, minek kerested ki magadnak a legbolondabbat?...

Sokáig ült ottan előttem... Végre fölkeltem... lassan lépkedett a szomszéd osztály ajtajáig, bement övéihez s betette maga után az ajtót...

Csakugyan... sokat átéltem már, de mondhatom, hogy ez volt életemnek leghóbortosabb jelenete...

Mit akart az alkalom tündére velem?... E véletlen epizódnak valami közönséges, természetes oka volt-e? vagy a fátumnak valami különös következményét szalasztottam el a föl nem használt alkalommal?... Nincs mód benne, hogy valami magyarázatot találjak rá.

Nem, rosszat nem gondolhatok róla... A kis lányka maga volt a gyanútlan ártatlanság... De hát mi jutott eszébe, hogy oda üljön elélem?...

Egész Zothmundig ez a különös jelenet üldözött... És mégis... ha ez a jelenet ismétlődne valamikor, én másodszer sem szólítanám meg azt a kis boszorkányt.

Hisz én csak arra az egyetlenre gondolhatok, a kiért a tündérmadarat keresem.

Jól tudom, hogy útját meg nem találom soha, mégis keresem reménytelenül is.

Hát mi közöm nekem az élet komédiájához?...

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.



Vesebajoknál,  
a hólyag bántalmainál  
és köszvénynél,  
az emésztési és lélegzési  
szervek hurutainál,  
a Lithion-forrás  
**Salvator**

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

**Húgyhajtó hatása.**

**Vasmentes. Kelelmes ízű.**

**Könnyen emészthető.**

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.**

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

A Kassai-út 7. sz. a. levő  
Metti-főle  
**helyiség**  
f. é. november 1-jétől kiadó.  
Bővebb felvilágosítás Felsőkülváros 6. sz. a. nyerhető.  
Das Etablissement Metti  
Kaschauer-Strasse Nr. 7  
ist vom 1. November  
**zu vermieten.**

Nähere Auskunft: Obere-Vorstadt Nr. 6.

**Házassulandók figyelmébe!**

A fővárosi, előnyösen ismert

**FODOR JÓZSEF**

bútorgyáros czég

segédraktárait házbontás végett a következő évnegyedig (f. é. augusztus hó 1-ig) kiüríteni tartozik, minél előbb elhatározta, hogy az óriási mennyiségben felhalmozott saját műhelyeiben készült bútorzata t. úgymint: teljes hálószobákat, ebédlőket és szalonokat a fentnevezett időig önköltségen árúsítja.

Elárúsítási telep kizárólag:

Budapest, V., Nádor-utca 2. szám (József-tér sarok).

Kitűnő jó munkáért a legmesszebbmenő szavatosság nyújtatik.

Szabott árak engedély nélkül, s így tartartás ki van zárva

Esemény a magyar irodalomban!

**NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET**

A Nagy Képes Világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinél, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretettel és összetartással tanul.

A Nagy Képes Világtörténet fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemeseíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatóva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSZIKUS KÖNYVE. A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

MARCZALI HENRIK

Tizenkét kötetben.

Eddigelté három kötet jelent meg.

Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzájuk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. k. Utói-út 18. szám.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságától Budapestben a

**Nagy Képes Világtörténet**

czímű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul véve, hogy eddigelté három kötet jelent meg s a további kötetek négy havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján zedhetők, ha és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Allás:

Alapított 1869.

**KÖSCH ÁRPÁD**

Körszerűen s dűsan felszerelt \* Legválasztékosabban berendezett

**KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA**

**EPERJESÉN.**

Arjegyzékek, számlák, czégekártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézőlevelek, czímkék, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. . . . .

Pénztézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvasok, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítása. Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítettő nyomtatványokról — postafordultával.

724-1900/1901. sz. Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet igazgatósága.

### Arlejtési hirdetmény.

A nm. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 1900. évi február hó 25-ikén 53. sz. alatt kelt rendelete értelmében az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetben az 1901. év szeptember 1-jétől 1902. év augusztus hó végéig szállítandó háztartási, világítási, mosási és tüzelő-anyagokra (tára és koksra) árlejtés hirdetik. A háztartási anyagok közül a húsfélékre, kenyérré és süteményre, tejre, liszt- és fűszerárúkra

*Fogyasztás átlag számítva:*

- Hú-neműek: Marhahús sütni vagy vagdalni, hetenként 80-85 kgr.  
Marhahús levesnek, hetenként 30-32 kgr.  
Borjühús tölteni vagy sütni, hetenk. 50-60 kgr.  
Sertéshús sütni vagy vagdalni, het. 35-40 kgr.  
Rendelés szerint telvtávkolbász, hurka, virsli, párisi virsli, sonka, szalonna.  
Zsír, olvasztott minőségben, havonta 130-140 kgr.  
Liszt-nemű: 4-es liszt, havonként 80-100 kgr.  
0-ás liszt, havonta 80-90 kgr.  
Búzadara, havonta 75-80 kgr.  
Kenyér: Naponta 40-45 kgr.  
Kifli: Naponta 200-230 drb.  
Fűszerárúk: Kávé, havonta 24-25 kgr. legfin. Cuba.  
Pótkávé, havonta 18 doboz. (Franck.)  
Cukor, havonta 8-10 nagy süveg.  
Koczkacukor, havonta 4-5 doboz.  
Porcukor, havonta 20-30 kgr.  
Rizs, havonta 60-70 kgr.  
Makaroni, hónapoként 20-25 kgr.  
Csokoládé, hónapoként 1-2 kgr.  
Mazsola, hónapoként 3-4 kgr.  
Mandula, havonként 1-2 kgr.  
Só, hónapoként 40-50 kgr.  
Borsó, hámozott, havonként 10-12 kgr.  
Lencse, legfin., hónapoként 18-20 kgr.  
Fűszerek: bors, paprika, babérlevél, fahéj, gyömbér, stb. Ecet, olaj. Tea, rum. Élesztő.  
Teljes tej, naponta 65-68 liter.  
Vegyes-árúk: Zacherlin, kénpor, vaspor, cipómáz, különféle seprők, lapátok, kefék, stb.  
Mosási anyag: Szappan, havonta 60-70 kgr.  
Szóda, havonta 25-30 kgr.  
Keményítő, havonta 10-12 kgr.  
Kéktűz, havonta 24-30 füveg.  
Világító-anyag: Gyertya, havonta 2-3 csomag.  
Petroleum, legfin., havonta 8-10 l.  
Gyufa, havonta 5-6 csomag.  
Tüzelő-anyag: Fa, legjobb minőségű bükkfa, egész éven keresztül 110-120 méter-öl.  
Koks, 600-650 métermáza.

Julius és augusztus hónapokban s részben már június végén is a növendékek távoztával csak 8-10 személy szükségleteinek megfelelő háztartási anyagok szállíthatnak.

Pályázhatnak külön-külön az egyes tételekre az iparosok, kereskedők, tejtermelők. A legmegfelelőbb ajánlatokat az igazgatóság a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz terjeszti fel jóváhagyás céljából. Pályázati határidő június hó 15-én d. u. 5-6 óra. Ajánlatokat zárt borítékban 5%-nyi bánatpénzzel ellátva az állami tanítónőképző-intézet igazgatóságához nyújtják be a pályázni óhajtok, a hol a pályázati feltételek is megtudhatók.

A háztartási anyagok közül a fűszerárúkból, liszt-árúkból, kenyér-, süteményből, mosási anyagból minta melléklendő a pályázathoz.

Eperjesen, 1901. évi május hó 23-ikán.

Dúzs Mária,  
igazgató.

### Holland-amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:

Rotterdam: június 6-ikán d. u. 4 órakor.  
Amsterdam: június 13-ikán d. e. 10 órakor.  
Statendam: június 20-ikán d. u. 4 órakor.  
Potsdam: június 27-ikén d. e. 10 órakor.

Új kettős-szavárú gőzhajók:

Rotterdam 8302 t., Statendam 10320 t., Potsdam 12500 tonna.

Árak: Az I. hajóoszt.-ban 264 kor.-tól feljebb a kikötőből A II. 228 kor.-tól feljebb a kikötőből.  
III. osztály 185 kor. 40 fil. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringergasse 7/A.  
Fiók-irodák Ausztriában: Brunn, Innsbruck és Triest.



Legújabb kitüntetés:  
**Aranyérem**  
Világkiállítás Páris, 1900.  
Együttműködés a vegyes ételiparnak.

## Sokkal jobb mint a piros tisztító pomádé a Globus tisztító-kivonat

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges.,  
LIPCSE és ÉGER.  
Mindenütt kapható!



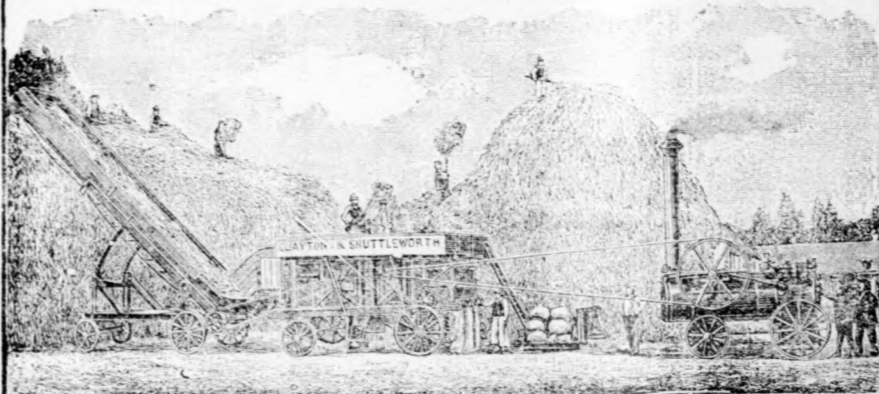
### Arverési hirdetmény kivonata.

A kis-szebeni kir. járásbírósg mint teleklönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Andráscsik Szolyár János végrehajtható-nak Kravecz András örökösai végrehajthatást szenvedő elleni 300 kor. töké-követelés s jár. iránti végrehajthatási ügyben utóajánlat folytán a kis-szebeni kir. járásbírósg területén lévő Kijó községében fekvő, a kijói 117. sz. tjkvben foglalt, Andráscsik Kravecz Mária, Csaba Kravecz Anna, Szemesanek Kravecz Zsuzsanna, Kravecz Mihály, Kravecz György és kk. Kravecz András nevében álló nemesi ingatlan 1/4-ed részre új árverést 869 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. június 19-ik napján d. e. 10 órakor Kijó községi ügyben, a bíró házában megtartandó nyilvános új árverésen a kikiáltási áron alul el nem adható. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, v. i. 86 kor. 90 f. készpénzben v. óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni. Kir. járásbírósg, mint tkvvi hatóság. Kiszébenben, 1901. április 27-én.

Martényi,  
kir. járásbíró.

## Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.  
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



Locomobil és gőzeséplőgép-keszletek  
továbbá Járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.



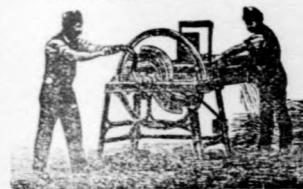
### „Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeoskavágók, répvágók, kukortöze-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acsál-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Részletes árjegyzékek kint utra ingyen és bérmentve küldetnek.



Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.

### Tisztelt Asszonyom!

A világ legczélszerűbb és legkedveltebb mosóeszköze: a valódi „Lessive Phénix“ mosópor, a mely a legtöbb kórházban, gőzmosóházban, kolostorban, nyilvános intézetek és előkelő háztartásokban nagy előszeretettel használtatik.



Egy próba  
a valódi

## „Lessive Phénix“

mosóporral

meggyőződhet a rendkívüli előnyökről, pénz-, idő- s személyzet-megtakarításról és a ruha rendkívüli tisztaságáról.

# LESSIVE PHÉNIX

A valódi „Lessive Phénix“ mosópor hazai gyártmány, teljesen clormentes, jótállás mellett, ártalmatlan a fehérneműre és csakis oly csomagokban valódi, a melyek egyedüli tulajdonosa J. PICOT, PARIS, aláírásával vannak ellátva.

Számtalan elismerő-level. Kapható minden fűszerkereskedésben és drogériában, használati utasítással együtt.

Igazgatóság: Budapest, Károly-körút 19. sz.

## „Schimandl-zár“

riadó biztonsági zár betörések ellen!

Szabadalmazva az összes államokban!

Egyedüli biztos védelem betörések ellen!

Fontos bankok, ékszerészek, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok, magánlakások stb. részére.

T. cz. ! A «Schimandl-zár», mely a betörők ellen az egyedüli biztos óvszer, egy csinosan fényezett ajtózárral, a melyet csupán az erre szolgáló kulccsal lehet kinyitni. A legcsekélyebb kísérletre, hogy ezen zárral idegen vagy tolvajkulccsal kinyissák, avagy az ajtó-részek betörésére irányuló kísérletre is: egy kalapács kapcsolódik ki, a mely egy villamos-csengővel érintkezve, ezt mozgásba hozza, illetőleg a megkísérelt erőszakos kinyitást riadó csengéssel jelzi. A betörés kísérletének megakadályozására szolgáló csengő tetszés szerint alkalmazható a cselédszobában, a házmesternél, vagy bármely más alkalmas helyen. Kívánatra ugyanazon emeltyűvel egy ugyanitt alkalmazott löveg is nagy durranással elszűthető, a mely az alvó szomszédságot is felriasztja. A «Schimandl-zár» mindenféle ajtón, ablakon, redőnyön, pincze- és padlásajtón, szöval mindenütt könnyen alkalmazható, a hol betörés elhárítandó, és feltétlenül megbízhatóan jelzi minden betörési kísérletet. A «Schimandl-zár», melyből ezek vannak már használatban, darabonként 15 koronába kerül.

Bővebbet Schimandl Gézánál Budapesten, VIII., József-körút 77. sz.

Húzás visszavonhatatlanul  
1901. Junius 25<sup>-én.</sup>

Főnyeremény  
30,000 korona értékű

Concordia sorsjegyek  
à 1 korona.

ajánlja:  
Böhm Simon, Goldberger Márk,  
Eperjes.

## Eladó

egy három lakásból álló ház,  
590 □-öl kerttel, 6000 koronáért.

Bővebbet: Eperjesen, Kertsor-utca 2. sz.

Kereskedők, gyárosok,  
ügyvédek és általában  
mindenki részére a  
legjobb és leg-  
olesőbban sze-  
rez infor-  
mációt

**SECURITAS**  
ALAPÍTOTTÁNK 1880.

Tuda-  
kozó iroda.  
Tulajdonos:  
Neumann Armin  
Budapest  
V., Kálmán-utca 12. szám.

Lublófürdői villában  
lakásokat  
idényre  
jutányosan bérbe adok.

Értekezni levélileg Kermeszky György  
magy. kir. honvéd-századosal, Nagyvárad,  
Hadapród-iskola.

**Csak  
Globus**  
tisztító  
kivonattal  
tisztítsunk

A anyéremmel kitüntetve:  
Világkiállítás, Páris, 1900.  
Kapható azon üzletekben, hol  
plakátok hirdetik azt.  
Dobozok 10, 16 és 30 fillérről.

## Fiatal ember

ki a magyar és tót levelezésben tökéletesen jártas s a magyar, német  
és tót nyelvet szóval is bírja — évi

1500 korona

kezdőfizetés mellett, azonnal beléphet nálunk. Magyar és tót nyelven  
írott ajánlatok intézendők:

**Falck & Comp.**  
Hamburg, Brandsende 23 a.

## XXII. Magyar kir. jótékony célú államsorsjáték. Főnyeremény 150,000 korona.

Az összes nyeremények összege 365,000 korona.

Húzás már e hónap 28-ikán.

Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem Ő császári és apostoli királyi Felsége f. é. május 1-én Gödöllőn  
kelt legfelsőbb elhatározása folytán akként fog felosztani, hogy: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és  
árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótékonyági egyesület (Budapest, Baross-utca  
67. szám), 3. a Nyitra és vidéki szegénysegélyező keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi «Stefánia»-árvaház, 5. az álta-  
lános (budapesti) egyetemi segélyegylet, 6. a katolikus munkásnőket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segély-  
egylete, 8. a «Szent-Vitus»-ról nevezett horvát vakok-intézete, 9. a budapesti önkéntes mentőegyesület, 10. a budá-  
pesti «Fröhel» nőegylet egy-egy tizedrészében részesítenek.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten, valamennyi posta-, adó-, vám- és  
sőhivatalnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytűzsdében és váltóüzletben.  
Budapesten, 1901. évi május hó 28-ikán.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

## Fernolendit

**czipőkenőcs** a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad  
Alapítattott 1832. és a bőrt tartóssá teszi. Mindenütt kapható!

Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21.

## Keil-lakk (Glasur)

legkitünőbb mázólszer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.  
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fill.

### Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény  
padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fill.

### Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack  
ára 40 fillér.

### Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil.  
1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fill.

Mindenkor  
kapható: Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

## MAGYAR-ISLAI FÜRDŐ MEGNYITÁSA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a

# MAGYAR-ISLAI FÜRDŐT

a kor igényeinek megfelelően átalakítottam s azt **május 12-ikén** megnyitottam.

Dr. Boleman István fürdőtana szerint Magyar-Isla 289 méter tengerszín feletti magasságban fekszik, 12° C hőfokkal.

A fürdő Sárosvármegyében, **Eperjestől félóránnyira**, Alsó-Sebes községtől 10 percre fekszik; ligete közepén *öt forrás* fakad. Kis fürdőtelepet alapítottak itt e század első harmadában s elnevezték *Magyar-Islai*-nek. Négy forrását az 1838-ik évben elemezték Wagner Dániel és Pantocsek. A Ferencz- és Lélesz-forrás *kénhidrogént* tartalmazó *keserűvíz*, az Amália- és Ferdinánd-forrás *sós*.

E vizsgálatok szerint az *islai források igen becses ásványvizek* s azon kevés források közé tartoznak, melyekről a külföldi irodalom mint *nevezetes magyar ásványvíz*-ről emlékszik meg, és ha csak tíz magyar fürdőt nevez meg, ezek között van bizonyosan *Magyar-Isla* (Alsó-Sebes).

**A kádfürdő- és lakószobák teljesen újonnan vannak berendezve és léghezámmentesek, — mind a négy ásványvíz-forrás ki lett tisztítva és újonnan felszerelve.**

Bútorozott szobák teljes ellátással — napi 3 kor. 20 fillértől — kaphatók.

**Kitünő konyha-, jó italok- és legpontosabb kiszolgálatról gondoskodva van.**

Társaskocsi-közlekedés naponta kétszer: reggel 1/8 és délután 2 órakor Eperjestről (Gubcsó-czuzkrászda előtt). — Vasúti állomás: Alsó-Sebes.

Midőn fürdőt a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlanám, maradok

Kiváló tisztelettel

**Hanzély Pál,**  
fürdőtulajdonos és -kezelő.



**Minden háziasszony és anya**

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Mindazon urak és hölgyek, kik súlyt fektetnek valóban jó strapáz-ruhára, forduljanak egyenest az első beszerzési forráshoz.

### Agráci daróc-posztó (Loden) világhírű,

miután az csak valódi természetes juh-gyapjúból lesz előállítva, miért is jótállás mellett szintartó és áthatlan.

- Czégünk különlegességei:
- Női-ruhák: 120 cm. széles Styria durva szálú, minden színben, méterje . . . . . — frt 95 kr.
  - Schöckel közép szálú . . . . . 1 « 38 «
  - Hochlantsch finom szálú . . . . . 1 « 58 «
  - Ferfi-öltönyöknek: 136 cm. széles: méterenkint 2 frt 75 kr. és 2 frt 95 kr.
  - Teveször-daróc 160 cm. széles havelkokok és téliköpenyekhez méterje 2 frt 30 kr.

Szétküldési osztály:  
**Erstes Grazer Kaufhaus,**  
Graz, Jakomini-Platz 13.

Minták ingyen és bérmentve!  
Küldemények 10 forinton felül bérmentve.



## Folyó-fürdő.

Fürdő-órák mindennap 1/2 10-től 3-ig hölgyek részére, — a többi idő uraknak.

**Idényjegy 6 korona.**

Névre szóló idényjegyek kaphatók **MIKOLIK ISTVÁN**, ezéltt Linkesch K. fűszer-, bor- és vaskereskedésében Eperjesen.

Legtisztább, legnemesebb **gyógyborok** betegágyasok, betegek és lábadozók számára.

Kimagasló **erősítő borok** gyengült személyeknek.

Legjobb gyomor-betegeknek. Legfinomabb **dessert-borok**

„Achaia” borteremelő-társulattól **Patras.**

Legjobbak: Mavrodaphne (piros édes). — Achaier (fehér és nem édes) — Fehér Malvaster (édes)

Fő-képviselőség:  
**C. J. Schrauth, Bécs,**  
IX., Frankgasse 4.  
Raktarak Eperjesen: Atlasz D. csemegekereskedése, Berger Samu kávéháza, Oszvald D. utóda: Csizsek Jenő csemegekereskedése.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

## Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában)

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézmények, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mérszöven föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóknint 16 krtól fölfele szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldeték.